

Γιάννης Καλπούζος

ΓΡΑΦΟΝΤΑΣ ΜΑΘΑΙΝΩ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΟΥ

«Οι συγγραφέας καιρεσσι δταν βλέπεις ότι μπορείς να συνταρδέξεις μια ψυχή. Κι αυτό είναι το πιο υπέροχο απ' δλα».

Ο Γιάννης Καλπούζος υπήρξε λάτρης των λέξεων και ποιητής πολύ προτού αρχίσει να γράφει μυθιστορήματα που λάτρεψε ο κόσμος, όπως το Ιμαρέτ, το οποίο απέσπασε το βραβείο αναγνωστών επιτυχάνοντας απανωτές επανεκδόσεις (75.000 αντίτυπα), για να ακολουθήσουν τα επίσης πετυχημένα Άγιοι και Δαίμονες και Ουρανόπετρα. Σε συνέχεια των μυθιστορημάτων που αποθεώνουν την αγάπη και τον έρωτα, ενώ αναφραγούνται για τις καταβολές της ελληνικής ταυτότητας ο Καλπούζος μόλις κυκλοφόρησε το πολυαναμενόμενο Ό, π Αγαπό Είναι Δικό Σου. Εμπνευσμένο από το ομώνυμο τραγούδι, τους στίχους του οποίου έχει γράψει ο ίδιος, το βιβλίο αφηγείται τον έρωτα του Άνδρη και της Θάλειας με φόντο τις ιστορικές περιπέτειες της Ελλάδας από τη δεκαετία του '60 έως το '90. Συναντήσαμε τον Γιάννη Καλπούζο από κοντά και μας μιλούσε για το νέο εκδοτικό του εγχείρημα.

Αλλιώς, μπορείτε να δείτε αυτά που συμβαίνουν στα βιβλία σας ως κάτια διαφορετικά από αυτά που συμβαίνουν στην ψυχή σας

Ο άνθρωπος που «δημιουργεί» συγγραφικά και ο άνθρωπος που καλείται να διαχειριστεί τα ζητήματα του βιβλίου του είναι εκ των πραγμάτων δύο διαφορετικές πλευρές, που πολλές φορές έρχονται σε σύγκρουση μεταξύ τους. Ενώ τις ώρες που έχεις να διαχειριστείς τα διαδικαστικά, ανήκεις στην ομάρυρη, όταν γράφεις, γίνεσαι ένας άλλος. Τις ώρες της γραφής μεταβολίζεσαι, υψώνεσαι κι από καθημερινός άνθρωπος μεταμορφώνεσαι σε κάτι διαφορετικό – και αυτό είναι πολύ έντονο στην ποίηση, όπου το συναίσθημα είναι κατακλυσματιό. Μοιραία, λοιπόν, έχουμε να κάνουμε με δύο διαφορετικούς ανθρώπους, που ωστόσο αλληλοτροφοδοτούνται και τιώθουν να

ανοίγουν, όταν επικοινωνούν αρμονικά ο ένας με τον άλλο. Κι αυτό συμβαίνει όταν τα «ποτεύω» σους ενσωματώνονται στη γραφή σου και γίνονται τρόπος ζωής. Κάποτε με είχαν καλέσει στο 3ο Γυμνάσιο Βόλου, όπου μια μαθήτρια μου έθεσε το πολύ κρίσιμο ερώτημα του κατά πόσο διδάσκομαι από τους πήρως που γράφω. Της απάντησα ότι «προσπαθώ να διδάσκομαι, αλλιώς δεν βρίσκω το λόγο να γράφω». Αν δεν μαθαίνεις από τους πήρως σου, είσαι χαμένος ως άνθρωπος και ως συγγραφέας. Τα γραπτά με μαθαίνουν πώς να είμαι καλύτερος άνθρωπος.

Σας οδηγούν επομένων οι πήρως σας σε δρόμους που ούτε είκατε φανταστεί; Σας εκπλήσσουν; Και σε ποιο βαθμό;

Η αλήθεια είναι ότι πλάθοντας κανείς τους χαρακτήρες ενός βιβλίου πρέπει αναγκαστικά να συνταχθεί με ανθρώπους, τους οποίους ενδεχομένως να μην αποδέκται, αν θέλει να είναι πραγματικοί. Πρέπει τους αντιληφθεί και να καταλάβει πώς νιώθουν, διαφορετικά τους προδίδει. Λέω πολλές φορές πως οι χαρακτήρες είναι σαν τα μικρά παιδιά: στην αρχή τα οδηγείς και όταν μεγαλώνουν, σε οδηγούν εκείνα. Τους χτίζεις μέχρι ενός σημείου και μετά αυτού έρχονται και σε τραβάνε από το μανίκι. Και πάντα σε εκπλήσσουν. Για παράδειγμα, τον Άνδρο, τον πρωταγωνιστή από το Ό,πι Αγαπώ Είναι Δικό Σου, τον φανταζόμουν στην αρχή πιο επιθετικό, πιο ανατρεπτικό, να μη σέβεται τίποτα και να μην έχει ενδοιασμούς ή φοβίες. Άλλα όταν άρκισε να κτίζεται σαν χαρακτήρας, έβλεπα ότι αυτό το παιδί ήταν τόσο ποτισμένο στις αξίες και στους κανόνες της περιοχής που τον έθρεψαν, ώστε δεν μπορούσε να πάει κόντρα στο αυσυνείδητό του. Είχε εσωτερικεύει ίδην τους κώδικες και δεν μπορούσε να προβεί σε πράξεις που ήταν αντίθετες στο αξιακό του σύστημα.

Και πότε ξέρετε ότι το αποτέλεσμα ενός βιβλίου είναι καλό και ο χαρακτήρας ολοκληρωμένος;

Πάντοτε το στοίχημα ο καθένας το βάζει με τον εαυτό του. Λέω πολλές φορές στα παιδιά στα σχολεία, όταν με ρωτούν, ότι «δεν χρωστάτε σε κανέναν και δεν πρέπει να αποδείξετε τίποτα παρά μόνο στον εαυτό σας». Προσωπικά, θα ήθελα πολύ να ταυτίζεται ο

Το βιβλίο Ό,πι Αγαπώ Είναι Δικό Σου κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός

“Για μένα η γραφή είναι μέθεξη, μαγεία και ρεαλισμός”.

συγγραφέας με το έργο του και αυτά που καταγράφει να γίνονται μέρος της ζωής του. Άλλωστε γιατί γράφουμε όσα γράφουμε; Για να τα εφαρμόσουμε άλλοι; Για μένα η γραφή είναι μέθεξη, μαγεία αλλά και ρεαλισμός, στο βαθμό που η διαδικασία της γραφής σου μαθαίνει πολλά για τον εαυτό σου. Σου μαθαίνει καταρχάς να τιθασέυεις το θυμό σου, να κατανοείς την ιδιαίτερη της πορεία, να διαπιστώνεις κατά πόσο μπορείς να ελέγχεις τον ίδιο σου τον εαυτό.

Γράφετε με υπερτονισμένο το συναίσθημα, πράγμα σπάνιο σε έναν άντρα συγγραφέα. Δεν φοβηθήκατε έναν τόσο δυτικό τίτλο, όπως το Ό,πι Αγαπώ Είναι Δικό Σου;

Μα το συναίσθημα είναι η ομορφιά της ζωής! Αυτό που έχει σημασία, εκτός από τον τρόπο που εκφράζεσαι,

είναι αυτό που είσαι. Στη γραφή εναποθέτεις την ίδια την ψυχή σου. Εφόσον γράφεις, δεν μπορείς επομένως να φοβάσαι το συναίσθημα. Αν παρατηρήσει κανείς τα βιβλία μου, δεν φοβούνται να εκφραστούν μέσα από το συναίσθημα, αλλά και να θίξουν πράγματα ακραία, να προβούν ακόμη και σε αθυροστομίες, όπου αυτό είναι απαραίτητο. Όπως συνηθίζω να λέω, ακολουθούν τη στρατηγική της πολυεπίπεδης γραφής, ώστε, αν θέλει κανείς, μπορεί να μείνει στην επιφάνεια απολαμβάνοντας μόνο την ιστορία ή να αναζητήσει τη βρίσκεται από κάτω, να βρει την ουσία. Γ' αυτό και το Ό,πι Αγαπώ Είναι Δικό Σου βρίθει συμβολισμών, όπως η ευμεγέθης φύση του πήρα μου, που διαθέτει ένα συμβολισμό και έναν κώδικα για τις αξίες της εποχής εκείνης, τις νοοτροπίες και τις κυρίαρχες αντιλήψεις. Ένα βιβλίο διαθέτει τόσους κώδικες σύστηματα και οι αναγνώστες του, καθώς ο καθένας βάζει το δικό του θυμικό, τη σκέψη και τη φαντασία. ●